

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГО - ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ТА РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Матеріали VIII Всеукраїнської наукової електронної конференції з міжнародною участю з нагоди 95-річчя Національного університету фізичного виховання і спорту України

(м. Київ, 14 травня 2025 р., Україна)

Київ 2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ І ПЕДАГОГІКИ**

**Актуальні проблеми
психолого-педагогічного супроводу та
розвитку суб'єктів спортивної діяльності**

**МАТЕРІАЛИ VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ
ЕЛЕКТРОННОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
(м. Київ, 14 травня 2025 р., Україна)**

КИЇВ – 2025

УДК 796.01+378:159.9

ББК 74.00я88

**Друкується згідно з рішенням Вченої ради Національного університету
фізичного виховання і спорту України
наказ № 161 - заг. від 16.04.2025р.**

Актуальні проблеми психолого-педагогічного супроводу та розвитку суб'єктів спортивної діяльності: Матеріали VIII Всеукраїнської наукової електронної конференції з міжнародною участю з нагоди 95-річчя Національного університету фізичного виховання і спорту України (м. Київ, 14 травня 2025 р.) / Відповід. ред.: Т. М. Булгакова. – Київ, 2025. – 122с.

Збірник містить тези учасників VIII Всеукраїнської наукової електронної конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми психолого-педагогічного супроводу та розвитку суб'єктів спортивної діяльності» з нагоди 95-річчя Національного університету фізичного виховання і спорту України (14 травня 2025 р.). Матеріали розкривають результати досліджень студентів-початківців та науковців у сфері психології, педагогіки, фізичного виховання і спорту. В тезах висвітлюються такі напрями: актуальні напрями психологічного забезпечення та супроводу в фізичному вихованні і спорті, педагогічні аспекти підготовки та розвитку суб'єктів спортивної діяльності, рухова активність, психолого-педагогічні аспекти формування здорового способу життя, проблеми дистанційного навчання та розвиток фізичної культури в умовах воєнного стану.

Матеріали збірника призначено для здобувачів першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, молодих вчених, науковців і практиків, які цікавляться проблематикою психолого-педагогічного супроводу суб'єктів спортивної діяльності.

Редакційна колегія:

Булгакова Т. М., к.пед.наук, доцент, завідувач кафедри психології і педагогіки НУФВСУ
Петровська Т. В., к. пед. наук, професор кафедри психології і педагогіки НУФВСУ
Воронова В. І., к. пед. наук, професор кафедри психології і педагогіки НУФВСУ
Гринь О. Р., к. пед. наук, професор кафедри психології і педагогіки НУФВСУ
Толкунова І. В., к. пед. наук, професор кафедри психології і педагогіки НУФВСУ
Фольварочний І. В., доктор пед. наук, доцент кафедри психології і педагогіки НУФВСУ
Терещенко Л. А., к.психол.наук, доцент кафедри психології і педагогіки НУФВСУ, науковий співробітник лабораторії психології навчання імені І.О.Синиці Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України.

Матеріали надруковані в авторській редакції. За зміст матеріалів і достовірність наведених даних несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.

Шльонська Ольга, Борисова Ольга, Воронова Валентина, Федорчук Світлана КОПІНГ - СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ СТРЕСУ КВАЛІФІКОВАНИМИ ВОЛЕЙБОЛІСТКАМИ.....	61
Шутова Світлана, Ткаченко Марина, Голуб Марія АНАЛІЗ САМООЦІНКИ СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ БАСКЕТБОЛІСТІВ НА ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ ДО ВИЩИХ ДОСЯГНЕНЬ.....	63

II. ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ТА РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Булгакова Тетяна, Закорко Олена, Закорко Аріна МОРАЛЬНО-ВОЛЬОВА ПІДГОТОВКА ДЗЮДОЇСТОК ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ (ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ).....	66
Колеснік Ірина ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ РОБОТИ ТРЕНЕРА ЗІ СПОРТИВНО ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ.....	68
Нестерук Анастасія ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ, ФІЛОСОФСЬКІ ТА СОЦІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ.....	70
Пашков Ігор ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ЖІНОК У ТХЕКВОНДО.....	71
Петренко Геннадій, Глагола Марія, Гуменюк Сергій ВПЛИВ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ РЕАЛІЙ НА ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ТЕНІСУ В УКРАЇНІ.....	73
Рибалка Валентин ОСОБИСТІТЬ СТУДЕНТА ЯК СУБ'ЄКТ НАВЧАЛЬНОЇ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	75
Семененко В'ячеслав, Чепуріна Оксана, Закорко Іван СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ ДЗЮДОЇСТІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ.....	77
Староста Володимир ГРУПИ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ СТУДЕНТІВ – МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	79
Стрельніков Віктор НЕПЕРЕРВНА ОСВІТА СУБ'ЄКТІВ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ТРИ РОКИ ВІЙНИ.....	81
Шерганов Віктор ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ТА РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	83

організму спортсменок, що дасть змогу скоригувати зміст, характер та структуру навчально-тренувального процесу і тим самим підвищити спортивну майстерність тхеквондисток.

1. Литвиненко АМ. Особливості спортивної підготовки жінок в українських національних видах єдиноборств. Природнича освіта та наука. 2024;(1):39–43. <https://doi.org/10.32782/NSER/2024-1.06>
2. Платонов ВМ. Сучасна система спортивного тренування. Київ: Перша друкарня; 2020. с. 704.
3. Пшенічніков ПМ, Мітова ОО. Проблеми контролю техніко-тактичної підготовленості тхеквондистів високої кваліфікації. Єдиноборства. 2024;2(32):81–97. <https://doi.org/10.15391/ed.2024-2.08>
4. Ровний АС, Ільїн ВМ, Лизогуб ВС, Ровна ОО. Фізіологія спортивної діяльності. Харків: ХНАДУ; 2015. с. 556.
5. Abhariana SE, Abdolvand N, Abharianc TE. Performance prediction of taekwondo athletes using machine learning. Journal of Sports Analytics. 2024;9(3):378–389. <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-3911872/v1>
6. Samanipour MH, Azizi M, Salehian O, Ceylan HI, Mielgo-Ayuso JF, Del Coso J, Muntean RI, Bragazzi NL, Herrera-Valenzuela T. Exploring gender-specific correlations between nutritional intake, body composition, psychological skills, and performance metrics in young taekwondo athletes. Nutrients. 2025;17:1202. <https://doi.org/10.3390/nu17071202>
7. Scamardella F, Limone P, Peluso FC, Amato G, Latino F, Tafuri F. Taekwondo: Anthropometric characteristics and biomechanical advantage. Journal of Physical Education and Sport. 2025;25(2):218–226.

ВПЛИВ СУЧАСНИХ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ РЕАЛІЙ НА ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ТЕНІСУ В УКРАЇНІ

Петренко Геннадій, Глагола Марія, Гуменюк Сергій

Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ, Україна

Актуальність дослідження. Сучасні соціально-політичні реалії в Україні, зокрема воєнний стан, економічна нестабільність та міграційні процеси, суттєво впливають на розвиток спорту, зокрема тенісу. Теніс, як вид спорту, що потребує значних фінансових вкладень у інфраструктуру, обладнання та підготовку спортсменів, зазнає особливих викликів у період кризи. Ця стаття аналізує вплив соціально-політичних факторів на економічний стан тенісу в Україні, враховуючи сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної культури і спорту.

Результати дослідження. Від початку повномасштабного вторгнення в Україну в лютому 2022 року країна зіткнулася з безпрецедентними викликами: руйнування спортивної інфраструктури, зменшення державного фінансування спорту, міграція спортсменів і тренерів за кордон. Згідно з даними, близько 400 спортивних об'єктів було зруйновано або пошкоджено станом на 2023 рік [1]. Тенісні корти, які потребують якісного покриття та регулярного обслуговування, стали одними з перших об'єктів, що постраждали через відсутність фінансування на їх утримання.

Економічна криза, спричинена війною, призвела до скорочення бюджетних асигнувань на спорт. У 2024 році фінансування спортивних програм було зменшено на 15% порівняно з довоєнним періодом [4]. Це вплинуло на організацію змагань, підготовку спортсменів та розвиток дитячо-юнацького тенісу. Водночас зростання інфляції та девальвація гривні ускладнили доступ до якісного обладнання, імпортного інвентарю та міжнародних турнірів [3].

Міграційні процеси також мають значний вплив. Близько 6,5 млн українців залишили країну станом на 2025 рік [5]. Серед них – молоді спортсмени, які шукають можливості для

тренувань за кордоном. Це призводить до відтоку талантів і зменшення конкурентоспроможності українського тенісу на міжнародній арені.

Теніс є фінансово затратним видом спорту. Витрати на тренування, оренду кортів, екіпірування та участь у змаганнях часто лягають на плечі батьків або спонсорів. У сучасних умовах зменшення доходів населення знижує доступність тенісу для широких верств. Кількість дітей, які займаються тенісом у спортивних школах, скоротилася на 20% порівняно з 2021 роком [3].

Державна підтримка тенісу залишається обмеженою. Якщо у 2019 році на розвиток олімпійських видів спорту виділялося близько 2,5 млрд грн, то у 2024 році ця сума скоротилася до 1,8 млрд грн [4]. Теніс, який не є пріоритетним видом спорту в Україні, отримує лише частину цих коштів. Натомість приватні інвестиції та спонсорство могли б стати драйвером розвитку, але війна знизила інтерес бізнесу до вкладень у спорт через економічну невизначеність [1].

Незважаючи на виклики, теніс в Україні демонструє певну стійкість. По-перше, зростає популярність онлайн-платформ для навчання та популяризації тенісу. Цифровізація дозволяє проводити вебінари, онлайн-тренування та віртуальні турніри, що частково компенсує обмеження фізичного доступу до кортів [5]. По-друге, міжнародна підтримка, зокрема від ІТФ (Міжнародної федерації тенісу), сприяє організації тренувальних зборів для українських спортсменів за кордоном.

Для подолання економічних бар'єрів необхідні інноваційні підходи:

1. Розвиток державно-приватного партнерства. Залучення бізнесу до фінансування будівництва та реконструкції тенісних кортів може поживити інфраструктуру [4].
2. Доступність тенісу для молоді. Створення безкоштовних або пільгових програм для дітей із малозабезпечених сімей сприятиме популяризації спорту [3].
3. Інтеграція тенісу в освітній процес. Впровадження тенісу як частини фізичного виховання в школах може підвищити інтерес до цього виду спорту [2].

Висновок. Соціально-політичні реалії в Україні, зокрема воєнний стан та економічна криза, створюють значні перешкоди для розвитку тенісу. Руйнування інфраструктури, скорочення фінансування та міграція спортсменів ускладнюють економічний стан цього виду спорту. Водночас цифровізація, міжнародна підтримка та потенціал державно-приватного партнерства відкривають перспективи для відновлення та розвитку тенісу. Подолання сучасних викликів потребує комплексного підходу, що поєднує державну політику, приватні інвестиції та інноваційні освітні ініціативи.

1. Бойко ВВ. Розвиток спортивної інфраструктури в умовах воєнного стану: виклики та перспективи. Фізична культура, спорт та здоров'я нації: зб. наук. пр. Вінниця: ВДПУ; 2023. с. 45–52.
2. Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація»: Указ Президента України №42/2016. URL: <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/22253>.
3. Сидоренко ОП. Економічні аспекти розвитку тенісу в Україні: сучасний стан та перспективи. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Педагогіка, соціальна робота. 2024;1(54). с. 112–118. DOI: <https://doi.org/10.24144/2524-0609.2024.54.112-118>.
4. Шевченко ОІ. Вплив соціально-політичних факторів на фінансування спорту в Україні. Спорт і суспільство: міжнар. наук.-практ. конф., Київ; 2023. с. 89–94. URL: <http://dspace.npu.edu.ua/handle/123456789/3456>.
5. Юрченко ЛМ. Теніс в Україні: проблеми доступності та популяризації в умовах економічної кризи. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. 2023;2(62). с. 27–33. URL: <http://sport.vnu.edu.ua/index.php/sport/article/view/>.